

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/78/2016
Identifikačné číslo spisu: 7016200269
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7016200269.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. O. C., bytom T. 7, T., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. augusta 2016, č.k. 2Sd/17/2016-18, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. augusta 2016, č.k. 2Sd/17/2016-18, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 23. augusta 2016, č.k. 2Sd/17/2016-18, potvrdil rozhodnutie z 2. novembra 2015 číslo XXX XXX XXXX 0, ktorým odporkyňa priznala navrhovateľovi od 1. júla 2015 invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že za invalidného bol uznaný z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 41% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice a výsledok jeho posúdenia je uvedený v Lekárskej správe z 23. septembra 2015. V odôvodnení rozhodnutia odporkyňa ďalej zdôvodnila postup pri výpočte sumy invalidného dôchodku (112,00 eur mesačne od 1. júla 2015) aplikujúc príslušné ustanovenia zákona o sociálnom poistení. Prílohou rozhodnutia je Osobný list dôchodkového poistenia a Odborný posudok o invalidite z 23. septembra 2015.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 250l a nasl. Občianskeho súdneho

poriadku (ďalej len „OSP“) a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu je v súlade so zákonom. Konštatoval, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynul záver, že ani po opakovanom odbornom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (35%+6% poznámka odvolacieho súdu), než bola určená posudkovým lekárom v správnom konaní. Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posudzovaný a posudkový lekár vychádzajúc z aktuálnych lekárskeho nálezov a odborných vyšetrení dospel k rovnakému záveru, že navrhovateľ je invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola podľa názoru krajského súdu určená v súlade so zákonom a dostatočne posudkovým lekárom aj odôvodnená. Navrhovateľ na súde nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by mohli zhodné posudkové závery posudkových lekárov spochybniť alebo vyvrátiť. Krajský súd preto vychádzajúc z výsledkov dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 250q OSP potvrdil.

Navrhovateľ nebol v konaní úspešný, súd mu preto nepriznal právo na náhradu trov konania. Odporkyňi toto právo zo zákona nepatrí.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. V čase písania odvolania bol na kúpeľnej liečbe pohybového ústrojenstva v Kováčovej. Odvolanie odôvodnil tým, že jeho zdravotný stav nie je vôbec v poriadku. Doložil prepúšťiaciu správu a čerstvý nález z neurochirurgickej ambulancie a komplexnú správu psychiatrickej ambulancie, ktorá v dobe krajského súdu nebola vyhotovená z dôvodu neprítomnosti ošetrojúcej lekárky. Ostatné ochorenia - štítina žľaza, astma, ortopédia, reumatológia sú nezmenené a už nikdy zmenené ani nemôžu byť. Preto žiadal o dôsledné prešetrenie skutkového zdravotného stavu s prihliadnutím na zlý psychický stav.

Navrhovateľ dňa 16. novembra 2016 doručil krajskému súdu doplnenie zdravotnej dokumentácie v počte 4 ks lekárskeho záznamov: prepúšťiaciu správu z kúpeľnej liečby z októbra 2016, zo psychiatrickej ambulancie z 22. augusta 2016, neurologický nález z 15. novembra 2016 a z endokrinologického vyšetrenia z novembra 2016.

3.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny, pretože dôvody odvolania nepokladala za opodstatnené. Uviedla, že navrhovateľ v odvolacom konaní nepredložil žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v predmetnom konaní, a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti ohľadom zdravotného stavu navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia a tieto sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, bez nejasností, vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Napokon odporkyňa uzavrela, že navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 246c ods. 1 OSP a s § 492 ods. 1, 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP), keď

deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo posúdiť, či závery plynúce tak z navrhovateľom predložených lekárskeho nálezov ako aj z vlastného šetrenia realizovaného posudkovými lekármi vytvárajú dostatočné východiská pre ustálenie si rámca všetkých zdravotných postihnutí navrhovateľa a k tomu prislúchajúcej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Správnosť spôsobu výpočtu výšky dôchodkovej dávky navrhovateľ v priebehu konania nespochybňoval.

Predmetom súdneho konania bolo posúdenie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne o priznaní invalidného dôchodku na základe 41% (35%+6%) miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou od 1. júla 2015.

Podľa § 492 ods. 1, 2 Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250l ods. 1, 2 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

(2) Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

(3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2)

(4) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(5) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu

zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

(7) Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

(8) Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Z administratívnych spisov odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol v minulosti, od 10. mája 2012 uznaný za invalidného so 45% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na základe žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok z 18. júla 2012 posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice určil za rozhodujúce zdravotné postihnutie (18. júla 2012) podľa kapitoly IV. položka 9.1 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení hyperfunkciu štítnej žľazy a určil jej 35% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení túto percentuálnu mieru zvýšil o 10% pre iné zdravotné postihnutia (polyneurotický syndróm autoimunitnej genézy, dorzalgie, bronchiálnu astmu perzistujúcu ľahkú a kŕčové žily dolných končatín). Tak, ako to vyplýva z obsahu posudkového spisu Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť od 16. septembra 2013 zmenila na 35%, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie určila choroby podporného a pohybového aparátu, kapitola XV oddiel E položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení (20-35%). Pre iné zdravotné postihnutia určila 0% mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť. Invalidita tak zanikla.

Navrhovateľ „novou“ žiadosťou z 23. septembra 2015 znovu požiadal odporkyňu o invalidný dôchodok. Posudková lekárka sociálneho poistenia informovala navrhovateľa o povinnosti predložiť dôkazné prostriedky na podporu svojich tvrdení podľa § 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení. Podkladom pre posúdenie zdravotného stavu boli prepúšťacia správa z hospitalizácie na neurologickom oddelení z januára 2015 a z chirurgickej kliniky z mája 2015 a lekárske vyšetrenia: neurologické z 10. júla 2015, psychiatrické od 9. januára 2015 do 1. júla 2015, pľúcne z 28. júla 2015, imunoalergologické zo 6. júla 2015 a endokrinologické zo 17. júna a 29. júla 2015. Na základe uvedených podkladov zo zdravotnej dokumentácie, vyjadrení žiadateľa a vlastného vyšetrenia posudkovou lekárkou sociálneho poistenia oznámila navrhovateľovi, že ho uznala invalidným. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu bolo zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV oddiel E položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení (zhodne ako v roku 2013 poznámka odvolacieho súdu) s 35% mierou poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť, na ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu navrhovateľa, posudková lekárka navýšila percentuálnu mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti o 6%. V posudku uviedla, že posudzovaný je veľa rokov liečený u neurológa pre bolesti krížovej oblasti a bolesti dolných končatín. Klinicky je prítomný lumboischialdický syndróm ľavostranný s koreňovým dráždením L5, prejavy polyneuropatie dolných končatín. Opakovane mal robené MRI LS oblasti a EMG vyšetrenie. S MRI vyšetrením bol konzultovaný neurochirurg, ktorý operačné riešenie nedoporučuje. Dlhodobo sa lieči aj u psychiatra, psychiatrom je hodnotený ako epizóda stredne ťažkej depresie. Pre perzistujúcu prieduškovú astmu je sledovaný a liečený u alergológa, vyšetrený aj pľúcny lekárom. Spirometrické vyšetrenie je bez ventilačnej poruchy. V máji 2015 bola posudzovanému robená totálna strumektómia. Za invalidného bol uznaný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35% pre vertebrogénne ťažkosti, so zohľadnením polyneuropatie dolných končatín, navýšené o 6% pre uvedené ochorenie, s dátumom vzniku invalidity 1. júl 2015 (psychiatrické vyšetrenie).

V súdnom konaní dňa 3. marca 2016 posudková lekárka sociálneho poistenia odporkyne, posúdila zdravotný stav navrhovateľa na základe podaného odvolania proti preskúmanému rozhodnutiu) o

priznaní invalidného dôchodku od 1. júla 2015 na základe 41% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) so zhodným posudkovým záverom ako v správnom konaní.

Najvyšší súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojených administratívnych spisov odporkyne v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza:

Nárok na invalidný dôchodok je podmienený v prvom rade invaliditou poistenca. Poistenc je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 70 ods. 1 v spojení s § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Aj podľa názoru odvolacieho súdu záver o poklese schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť prijali posudkoví lekári na základe potrebných odborných nálezov, pričom sa v posudkoch vysporiadali so všetkými navrhovateľom namietanými ťažkosťami a presvedčivo a logicky odôvodnili aj postup podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, prečo ostatné tri ochorenia navrhovateľa zvyšujú mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V súvislosti s odvolacími dôvodmi navrhovateľa odvolací súd zdôrazňuje, že jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnom poistení nesčítavajú.

Z ustanovenia § 71 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení vyplýva, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa bola určená choroba, ktorá bola za rozhodujúce zdravotné postihnutie určená už v roku 2013.

Súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250l a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Najvyšší súd mal preukázané, že v danej veci krajský súd v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia odporkyne postupoval náležite v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Záver, plynúce tak z navrhovateľom v odvolaní predložených lekárskeho nálezov ako aj z vlastného šetrenia posudkových lekárov, vytvárajú dostatočné východiská pre ustálenie si rámca všetkých

zdravotných postihnutí navrhovateľa a k tomu prislúchajúcej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žiadna z lekárskejších správ, ktoré navrhovateľ doručil odvolaciemu súdu neobsahuje správu o zhoršení zdravotného stavu. V uvedenej súvislosti je potrebné poznamenať, že podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení bola zvýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na podklade správy zo psychiatrického vyšetrenia z 1. júla 2015. Z uvedeného dôvodu považoval najvyšší súd námietky uvedené v odvolaní za nedôvodné.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP, § 246c ods. 1, § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP v spojení s ust. § 250l ods. 2 a s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 224 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP. Účastníkom náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože navrhovateľ vo veci úspech nemal a odporkyni zákonodarca náhradu trov konania v zásade nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.